

Stiftelsen Växjö Islamiska Skola

Org.nr. 802424-2904

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Växjö Islamiska skola
belägen i Växjö kommun

Tillsyn i Växjö Islamiska skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stiftelsen Växjö Islamiska Skola (802424-2904) under höstterminen 2015 och vårterminen 2016. Växjö Islamiska skola besöktes av Skolinspektionen den 3 december 2015 och den 21 -22 mars 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Skolenhetens egen sammanställning av kunskapsresultat för årskurs 3 visar att 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska, 75 procent av eleverna nådde kunskapskraven i svenska som andraspråk och 86 procent av eleverna nådde kunskapskraven i matematik. För de naturorienterande respektive de samhällsorienterande ämnena var andelen 95 procent.

Resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 3 läsåret 2014/2015 visar att skolenheten genomgående har en lägre andel som nått kravnivån på delproven i jämförelse med riket i matematik. Samtliga elever har i de nationella ämnesproven för årskurs 3 läsåret 2014/2015 bedömts utifrån svenska som andraspråk. Högst resultat uppvisas i delprovet tala: muntlig uppgift där 90 procent av eleverna uppnått kravnivån och lägst resultat uppvisades i delprovet läsa: faktatext där 60 procent av eleverna uppnått kravnivån.

Enligt nationell statistik nådde 100 procent av eleverna i årskurs 6 vårterminen 2015 kunskapskraven i samtliga ämnen. Den genomsnittliga betygspoängen i varje ämne för årskurs 6 vårterminen 2015 visar att högst betygspoäng var i slöjd med 11,7 och lägst var i idrott och hälsa samt matematik med 8,3. I samtliga ämnen är betygspoängen lägre än för riket förutom i ämnet svenska som andraspråk. I skolans betygs katalog för årskurs 6 höstterminen 2015 framgår att flertalet elever har betyget F i något ämne.

Trygghet och studiero

Skolinspektionens enkät Skolenkäten genomfördes vårterminen 2015 för elever i årskurs 5, vårdnadshavare i grundskola och för vårdnadshavare i förskoleklass för Växjö islamiska skola. Resultaten av enkäterna redovisas för varje frågeområde och i form av ett index där 0 är lägst resultat och 10 är högst resultat. Indexet kan jämföras med resultatet för övriga skolor i kommunen samt med resultatet för samtliga skolor som deltog i samma enkätomgång.

Beslut

2016-06-21

3 (19)

Dnr 44 - 2015:4543

Ett högt indexvärde indikerar en positiv uppfattning och ett lågt index indikerar en negativ uppfattning.

Elevernas svar gällande trygghet gav indexvärdet 9,2, samtliga skolenheters värde var 8,3. Vårdnadshavare i grundskolans svar avseende trygghet gav indexvärdet 9,4 i jämförelse med samtliga skolenheters värde 8,1. Inga svar finns från vårdnadshavare i förskoleklass.

Vid tillsynsbesöken uppger intervjuade elever att de känner sig trygga på skolan. Vad gäller studiero uppges däremot i samtliga intervjuer under tillsynsbesöken att det inte är studiero på alla lektioner.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande vid vite	2016-11-18
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande vid vite	2016-11-18
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande vid vite	2016-11-18
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att skolan behöver vidta åtgärder för att tillförsäkra eleverna en skolmiljö som präglas av studiero på samtliga lektioner. Vidare visar tillsynen att det finns brister i arbetet med särskilt stöd och att det saknas ett förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete på skolan som uppfyller författningarnas krav. Det framgår också av tillsynen att eleverna inte ges tillräcklig studievägledning inför språkvalet i årskurs 7.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Stiftelsen Växjö Islamiska Skola att vid vite av 300 000 kr **senast den 18 november 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Växjö Islamiska Skola inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Växjö Islamiska Skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att ansvariga på skolan ger elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.
- Se till att ansvariga på skolan utreder elevers behov av särskilt stöd skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.
- Se till att elever i behov av särskilt stöd ges ett sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till bedömning av brist

Extra anpassningar

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att inte alla elever i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med extra anpassningar inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

En lärargrupp uppger i intervju att de försöker hjälpa eleverna så gott det går, men att de har många elever med olika behov. De uppger vidare att man försöker att dela in klasserna i två grupper och att de ofta har en resurs. En annan lärargrupp uppger i intervju att tanken är att de ska gå igenom eleverna vid klasskonferenser och att det sedan är elevhälsans ansvar att reda i det och rektors ansvar att sätta in resurser men att det kan ta tid. De uppger vidare att de i nuläget har extra anpassningar som borde sättas in men som eleverna inte har fått ännu. Vidare uppger intervjuade lärare att resurspersoner är en åtgärd som ibland fungerar men inte alltid, beroende på person.

Representanter från elevhälsan uppger vid intervju att lärarna skulle behöva vidareutbildas i att ge extra anpassningar och att även om elevhälsan försöker hjälpa till så tar det tid att få till olika åtgärder. Det uppges också att det behövs specialpedagogisk kompetens på skolan och att specialläraren inte räcker till. De uppger vidare att de skulle behöva sätta in fler extra anpassningar men att det har varit både platsbrist och personalbrist. Nu när den nya tillbyggnaden är färdig har de fått mer utrymme, men de menar att det tar tid innan anpassningar sätts in.

Biträdande rektor tillika representant för huvudmannen uppger vid kompletterande telefonintervju att det är hans uppfattning att de kan ge extra anpassningar i form av extra utrustning och hjälpmedel samt att de försöker sätta in resurspersoner med ämneskunskaper i de ämnen där elever behöver extra hjälp. Han bekräftar dock uppgifterna från elevhälsan om att det saknas specialpedagogisk kompetens på skolan och att när lärare behöver sådan handledning för att få till vissa extra anpassningar så kan de inte få det.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska eleven enligt skollagen skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte en utredning om behovet av särskilt stöd ska göras enligt 3 kap. 8 § skollagen.

Skyndsamt utredning av elevers behov av särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Elevhälsans representanter uppger att utredningar ibland tar lång tid och såväl lärare som elevhälsans representanter uppger att det finns elever som borde ha utretts men som inte har blivit utredda. Biträdande rektor och representant för huvudmannen bekräftar uppgifterna om att utredningar i vissa fall tar lång tid.

Sammantaget gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att genomföra utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens utredning

På fråga från Skolinspektionen om när man går vidare till en utredning för att ta reda på om en elev är i behov av särskilt stöd så uppger intervjuade lärare att de är osäkra på hur skolans rutin för detta ser ut i år. De menar vidare att det finns elever som skulle behöva utredas för särskilt stöd men att de inte alltid kommer vidare till utredning eftersom vårdnadshavarna inte vill att eleven ska utredas.

Representanter för elevhälsan uppger vid intervju att det är många elever som behöver utredas för särskilt stöd och att det tar lång tid. De uppger vidare att man släpar efter med utredningar bland annat på grund av mängden, men även av andra anledningar såsom att det har varit många personalbyten och att det behövs tydligare rutiner. De uppger att det finns elever som borde ha utretts men som inte är utredda, vilket leder till att berörda elever av vissa ses som de "jobbiga barnen" istället för att rätt insatser sätts in.

Biträdande rektor tillika representant för huvudmannen uppger vid kompletterande telefonintervju att de från skolans sida försöker att göra utredningarna så skyndsamt som möjligt, men uppger också att om lärare och elevhälsa har uppfattningen att utredningarna i vissa fall tar lång tid så stämmer det säkert, då de är mer insatta i frågan.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta enligt skollagen anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar svårigheter i sin skolsituation.

Särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som skollagen anger

Skolinspektionens bedömning

Det framgår av utredningen att inte alla elever i behov av särskilt stöd på skolan får detta behov tillgodosett.

Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att ge elever i behov av särskilt stöd det stöd de behöver inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

På fråga från Skolinspektionen om det finns elever på skolan som är i behov av särskilt stöd men som inte får detta behov tillgodosett svarar representanter från elevhälsan vid intervju jakande både vid det första och andra tillsynsbesöket. Det uppges vidare i intervju med elevhälsan att det saknas specialpedagogisk kompetens i elevhälsoteamet och att det finns ett stort behov av den kompetensen på skolan. På samma fråga från Skolinspektionen uppger rektor vid första besöket på skolan i december 2015 att de inte kan ge alla elever i behov av särskilt stöd sådant stöd och att de prioriterar. Vid andra besöket bekräftar rektor uppgiften om att behovet av särskilt stöd på skolan inte är fullt ut tillgodosett, men uppger också att han tror att alla skolor brottas med detta och att de får se hur det blir när den specialpedagog, som ska arbeta med årskurs 1 och årskurs 2 under en kortare period under våren, har jobbat med dem ett tag. Han uppger dock att han inte vet hur mycket tid specialpedagogen därefter kommer att ha möjlighet att ge skolan.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska en elev som en utredning visar är i behov av särskilt stöd ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Växjö islamiska skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Stiftelsen Växjö Islamiska skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att det föreligger brister i skolans arbete med särskilt stöd. Skolans underlåtenhet att skyndsamt ge extra anpassningar till samtliga elever som är i behov av sådana, att skyndsamt utreda behovet av särskilt stöd samt att ge särskilt stöd till elever som behöver det i enlighet med skollagens krav försvårar berörda elevers förutsättningar att nå målen för utbildningen. Samma förhållanden förelåg vid Skolinspektionens båda tillsynsbesök. Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Växjö islamiska skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att det inte råder studiero på alla lektioner samt att de åtgärder som skolan vidtar inte är tillräckliga. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att utforma en utbildning där alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero, inte uppfyller skollagens krav.

Skolinspektionens utredning

Intervjuade elever uppger att det är oroligt i klassrummen och att detta är vanligare på vissa lektioner än andra. Eleverna uppger också att den bristfälliga studieron medför att eleverna har svårt att koncentrera sig. Några elever säger att de på vissa lektioner sätter sig långt fram i klassrummet för att försöka få bättre studiero. Eleverna säger att vissa lärare måste skrika på eleverna för att de ska vara tysta. I en elevintervju beskrivs lärarna som antingen snälla eller stränga och att det på lektioner hos de snälla lärarna ofta är kaos. De säger att anledningen till att det är kaos på vissa lektioner är att en del elever inte bryr sig vilket resulterar i att de elever som vill jobba skriker åt klasskamraterna för att de vill ha lugn och ro. Eleverna berättar att rektor har varit med på några lektioner men att stöket i klassrummet hos dessa lärare ändå fortsätter. Eleverna säger vidare att den bristande studieron medför att de kommer efter och att de får läsa hemma istället.

Intervjuade lärare säger att studieron brister på vissa lektioner och att studieron varierar utifrån vilken lärare som undervisar. I intervjun med representanter från elevhälsoteamet uppges att det finns en variation kring studiero och att det är oroligt i vissa klasser. Representanter från elevhälsoteamet beskriver vidare i intervjun hur de, kolleger emellan, stöttar varandra kring studieron men att det är olika hur väl det fungerar. De åtgärder som vidtagits för att komma till rätta med brister i studieron uppges vara att skolledningen pratar med läraren som behöver hjälp eller att man plockar ut de elever som är busiga ur klassrummet.

Rektor uppger i intervjun att det finns en variation när det gäller studieron och att det är lärarberoende huruvida det är studiero i klassrummet eller inte. Rektor säger vidare att det finns elever som man måste skrika på för att de ska lyssna. Rektor säger också att brister i studieron kan bero på ämnens status och att vissa ämnen, så som musik, inte ses som lika viktiga som andra ämnen. Vidare uppger rektor att de åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med den bristande studieron är bland annat att ta ut elever ut klassrummet eller att ha en assistent som sitter bredvid vissa elever. Rektor har också själv suttit med på vissa lektioner.

De klassrumsobservationer som genomfördes i samband med tillsynen bekräftar uppgifterna från intervjugrupperna om att det inte är studiero på vissa lektioner. Det förekom exempelvis att elever pratade högt med varandra medan läraren hade genomgång samt sysselsatte sig med andra saker än att följa undervisningen. Ljudnivån i klassrummet var stundvis så hög att det inte gick att höra vad läraren sade.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Växjö islamiska skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Stiftelsen Växjö Islamiska skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att det föreligger brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av studiero. Skolans underlåtenhet att säkerställa en skolmiljö som präglas av studiero för alla elever försvårar eleverns förutsättningar att nå målen för utbildningen. Samma förhållande förelåg vid Skolinspektionens båda tillsynsbesök. Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Växjö Islamiska Skola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att även kurators kompetens används i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.
- Se till att den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning.

Motivering till bedömning av brist

Elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionens utredning framgår att kurator, trots behov därav, inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet på skolan.

Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att elevhälsan inte används på föreskrivet sätt.

Skolinspektionens utredning

Vid det första besöket på skolan beskriver elevhälsans representanter att det sker ett förebyggande och hälsofrämjande arbete utifrån de kompetenser som finns på skolan. Vad gäller kuratorsfunktionen så uppges vidare att det är lärare och övriga i elevhälsan som täcker upp för denna. Lärarna uppger att de har efterfrågat en kurator eftersom det finns ett stort behov av denna kompetens på skolan och ger exempel på behov av både förebyggande och åtgärdande insatser. De uppger att det istället blir lärare som tar på sig kuratorsrollen. Vid andra besöket på skolan uppger elevhälsans representanter att det finns behov av kuratorsfunktionen på skolan och att de inte har träffat den kurator som enligt uppgift kan kallas in vid behov.

Rektor uppger att kurator finns vid behov men på fråga från Skolinspektionen om kurator används i det förebyggande arbetet svarar rektor nej.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska det finnas en elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska bland annat omfatta psykosociala insatser och för dessa ska det finnas tillgång till kurator. Skolans elevhälsa ska främst användas förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att eleverna inte ges någon vägledning inför språkvalet i årskurs 7. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans studie- och yrkesorienterande verksamhet inte uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning

Det framgår av tillsynen att eleverna på skolan har språkvalet förlagt till årskurs 7. Intervjuade lärare uppger att eleverna i årskurs 6 inte fått någon vägledning i samband med språkval utan att det sker först på mottagande skola i årskurs 7. Lärarna säger att det saknas ett samlat grepp kring studie- och yrkesvägledning på skolan. Representant för huvudmannen uppger att det i huvudsak är mentorens uppgift att ge eleverna vägledning, men bekräftar uppgifterna om att eleverna inte fått någon information eller ledning inför språkval. Vidare uppges att man behöver bestämma vem och hur man informerar eleverna inför språkvalet i moderna språk på skolan, eftersom det inte görs i dagsläget.

Rättslig reglering

Av skollagen och läroplanen framgår att den studie- och yrkesorienterande verksamheten vid skolenheten ska tillgodose elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Motivering till föreläggande vid vite som ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om förelägandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då verksamheten vid Växjö islamiska skola inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Stiftelsen Växjö Islamiska skola att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Tillsynen visar att det inte bedrivs ett fullgott förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan samt att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning inte till fullo tillgodoses. Bristen i elevhälsans arbete innebär att elevhälsan inte bidrar i tillräcklig utsträckning till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa, exempelvis en skolmiljö som präglas av studiero. Bristen gällande studie- och yrkesvägledning leder till att eleverna i årskurs 6 inte har fått information om vilka konsekvenser språkvalet får för det sammanräknade meritvärdet i slutbetyget. Samma förhållanden förelåg vid Skolinspektionens båda tillsynsbesök. Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och förelägandet ska därför förenas med vite.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analys av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

Beslut

2016-06-21

16 (19)

Dnr 44 - 2015:4543

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Lotta Kårlind, avdelningsjurist Staffan Opitz samt utredarna Annika Mullaart Ed och Maria Nyman.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Annika Welinder
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Växjö Islamiska skola

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Växjö Islamiska skola

Växjö islamiska skola ligger i den norra delen av Växjö och är en fristående grundskola med elever från förskoleklass till årskurs 6. Vid Skolinspektionens besök fanns ca 200 elever på skolan. Huvudman för skolan är Stiftelsen Växjö islamiska skola. Skolans profil innebär att eleverna har möjlighet att välja tre så kallade profilämnen; arabiska, islam och koranen. Skolan har även tillstånd att bedriva fritidshemsverksamhet.

Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor.

Bilaga 3: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande vid vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, *Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund*.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.